

EPILEPSIE

- onemocnění, při kterém v mozku opakovaně vznikají období nekoordinované elektrické aktivity
- nelze je ovlivnit vůlí
- nejčastěji dochází k bezvědomí, křečím celého těla neboli epileptickým záchvatům s tonicko-klonickými křečemi

- známa již ve starověku. Jméno epilepsie pochází z řeckého epilepsia = křeče
- Hippokrates: Epilepsii způsobuje postižení mozku
- souvislost mezi epileptickými záchvaty a abnormálními elektrickými výboji v mozku prokázána až v r.1929
- 5 lidí z tisíce, častější u chlapců

Rozdělení

Dvě kategorie:

1. **Idiopatická epilepsie** - není žádná zjevná vyvolávající příčina
2. **Získaná = sekundární epilepsie**

Do první kategorie spadají více než tři čtvrtiny případů epilepsie

Idiopatická epilepsie - může být dědičná

Získaná epilepsie

1. po poraněních hlavy
2. po vysoké teplotě - záchvat známý pod názvem febrilní křeče; nezanechává žádné postižení; křeče se již neopakují
3. arterioskleróza - záchvat se objeví v průběhu mozkové mrtvice; ojediněle i poté
4. otravy - např. při otravě olovem; záchvat může vyvolat i náhlé vysazení léků - barbituráty

Druhy epileptických záchvatů

Generalizované křeče - grand mal (= velké křeče)

- trvá obvykle 1 až 2 minuty
- AURA = počáteční stadium
- bezprostředně poté tonické křeče - stah svalstva, ztráta kontroly, pád
- někdy výkřik a přechod do fází klonických křečí, kde se mu kroutí paže a nohy a dech je zatajený
- po záchvatu křečí: únava, ospalost, obrna končetin - 1 až 2 hodiny

Petit mal (= malé křeče)

- u dětí, do dospělosti vyjímečně
- bez křečí
- ztráta kontaktu s okolím na několik vteřin
- i mnoho záchvatů za den \Rightarrow únava, zapomnětlivost
- EEG záznam: abnormální, el.aktivita mozku vykazuje některé typické změny, které se považují za konstantní

Fokální křeče (tzv.záchvaty Jacksonovy epilepsie)

- nepravidelná el. aktivita pouze v jedné oblasti mozku, tato aktivita se nešíří
- příznaky závislé na místě výskytu
- křeče jedné paže, nohy nebo poloviny tváře
- obvyklým místem poruchy bývá spánkový lalok předního mozku; tzv. spánková epilepsie
- mlaskání rty, nepravidelné kroutivé pohyby jazyka, škubání hlavou a grimasy
- aura - první stadium - výrazná

Epileptický stav

- při rychlém sledu jednotlivých epileptických záchvatů
- dlouhodobé zadržení dechu \Rightarrow nedostatek kyslíku = poškození mozku

Epileptický záchvat

- Normální elektrickou aktivitu mozku lze zachytit pomocí EEG (elektroenceelogram)
- Při epileptickém záchvatu mění el.impulzy svou sílu a frekvenci
- Záchvat obvykle začíná v jednom bodě, ze kterého se abnormální aktivita rozšíří do celého mozku
- „fotostimulace“

Léčba

- Antiepileptika - zklidňují abnormální el.aktivitu mozku
- Grand mal: léky - fenytoin, valproát sodný, karbamazepin, primidon nebo fenobarital
- epileptický stav: nitrožilní - diazepam, např Valium
- nežádoucí vedlejší účinky: ospalost
- náhlé vysazení léků může vyvolat záchvat

Co dělat při epileptickém záchvatu

- Zabránit zranění. Dítě nenechat do úplného zotavení bez dozoru.
- Nic nevkládat do úst nebo násilím rozevírat čelisti
- po skončení záchvatu obrátit postiženého na bok, uvolnit oděv, aby mohl dýchat
- dopravit postiženého na klidné a bezpečné místo
- jestli má dítě křeče při horečce, odstranit oblečení, a pokud teplota vystoupí nad 39,4°C koupat ve vlažné vodě, dokud neklesne nejméně na 38,8°C